

۱. شکل درست حروف جاافتاده از هر کلمه را بنویسید.

(الف) نگریت: نگاه کرد (ب) نر: چیزی را در راه رضای خدا دادن

(ج) نیرت: تعجب (د) مقود: هدف

۲. با استفاده از کلمه‌های داده شده جاهای خالی را پر کنید. (یک واژه اضافه است).

دانا، حیرت‌زده، علم، تجربه، کودکانه

(الف) طیب می‌کوشید با پاسخ‌های ساده و ..... او را آرام کند.

(ب) خوب دیدن و خوب گوش دادن و فکر کردن سرآغاز ..... است.

(ج) طیب ..... به چهره‌ی حسین نگریست.

(د) برای شناختن بیماری‌ها و درمان آن‌ها، باید سال‌ها ..... آموخت.

۳. از داخل کمانک، کلمه‌ی درست را انتخاب کنید.

(الف) ستاره به سیمای همسرش عبدالله، (خیره شدند - خیره شد).

(ب) من نمی‌خواهم حسین را از تو (دور کنیم، دور کنم).

(ج) اشک شوق از دیدگان ستاره (فروریخت - فروریختند).

(د) همه می‌دانند که تو مادر دلسوز و همسر مهربانی (هستید - هستی).

۴. در متن زیر سه غلط املایی وجود دارد. شکل صحیح آن‌ها را بنویسید.

«پروردگارا، از مهربانی‌ها و لطف تو سپاس گذاریم. خدایا، این فرزند خوب و دانا را برای ما حفظ فرما» عاسین

(.....) (.....) (.....)

۵. با حروف به‌هم‌ریخته‌ی زیر یک کلمه‌ی معنادار بنویسید.

ل - د - ن - ش - ی - ن ..... ش - س - ا - ف - ر

۶. برای هر یک از کلمه‌های زیر دو هم‌خانواده بنویسید.

باهوش (.....) کوشش (.....)

۱۲- ..... (اتحاد، صلح) رمز پیروزی است.

۱۳- مترادف کلمه‌های زیر را بنویسید.

پر فروغ ..... هراس انگیز ..... سرا ..... زرنگار .....

۱۴- واژه‌های گروه الف، و «ب» را ترکیب کنید و واژه‌ی جدید بسازید.

الف - سر، شکفت، ویران، خانان، اثر

ب - کر، آمیز، سوز، گذار، انگیز

۱۵- نهاد را در مصراع «نام نیک رفتگان ضایع کن» مشخص کنید.

۱۶- هم‌خانواده و متضاد کلمه‌ی خط کشیده شده را بنویسید. دانشندان توانسته ایران را به اوج عظمت برسانند.

متضاد

هم‌خانواده

۱۷- برداشت خود را از بیت «نان نیکو گر بماند ز آدمی به کزو ماند سرای ماندگار» توضیح دهید.

۱۸- خواجه نصیر چگونه توانست هلاکو را راضی به ساخت رصدخانه و جذب دانشمندان کند؟

۱۹- با استفاده از کلمات «ایران، دانشندان، سرزندگی، یک سطر بنویسید».

۲۰- نمودار تناسب معنایی زیر را کامل کنید.

11- در متن زیر کلماتی که از نظر املايي صحيح نمي‌باشند را پيدا کرده و صحيح آن‌ها را بنويسيد.
«در آسمان علم و فرهنگ ايران، ستاره‌هاي پر فروغي مانند خاجه نضام الملک و خاجه نصير توسي مي‌توان يافت. اين دانشمندان با تکیه بر لطف پرورده کار، در سخت‌ترين شرايط کوشيدند، ايران را به عوج عضمت و سربلندي برسانند.»

12- با انتخاب واژه‌ي مناسب از داخل کمانک، جاهای خالی را پر کنید.

الف - پدر کودک سفیدموی نامش را ..... (دستان - زال) نهاد.

ب - هرگاه به یاری من نیارمند شدي یکی از آن‌ها را به آتش ..... (بیافکن - بیفکن).

ج - کودک سفید موی را به سوی کوهی بلند به نام ..... (البرز - دماوند) بردند.

DANA

ONLINE SCHOOL

۸. مفهوم مثل مقابل را بنویسید.

قدر عاقبت، کسی داند که به مصیبتی گرفتار آید.

۹. یک بند درباره‌ی یکی از سه موضوع زیر بنویسید.

الف) کاجستان

ب) مهربانی

ج) روزهای پاییزی

Blank writing area with a red border and horizontal lines for handwriting practice.

۱۰. مفهوم کلی و پیام شعر کاجستان را در یک خط بنویسید.

۱۱. با هر دو کلمه یک جمله بنویسید.

● کاج - مهربانی:

● اتفاق - رهگذران:

معنای کلمه‌ی «چو» و «چون» در هر عبارت چیست؟

الف) چو ایران نباشد تن من مباد.

ب) چون دیرم شده بود، تا کسی سوار شدم.

ج) مادرم چون ستاره‌ای من درخشد.

۱- معنی واژه‌های زیر را بنویسید.

جامه محنت	عود ملاطفت	نکوهیده تأمل	تدبیر متانت
-----------	------------	--------------	-------------

۲- معنی و مفهوم عبارت را ساده و روان بنویسید.

* سردار لشکری که با تدبیر و مهارت، فرمان عقب‌نشینی می‌دهد و سپاه خود را از خطر می‌رهاند، شجاع است.	
* گفت: «ای آشنا، ببخش مرا	* خوب در حال من، تأمل کن»
* بال در بال پرستوهای خوب	* می‌رسد آخر سوار سبزپوش
* اول محنت غرقه شدن، نجشیده بود و قدر سلامت کشتی نمی‌دانست.	

۳- جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید.

- * ..... یعنی کسی که رمان می‌نویسد.
 * ریشه‌ی اصلی ترس‌های نادرست در ..... و ..... است.
 * شعر «کاجستان» سروده‌ی ..... است.
 * درس شجاعت نوشته‌ی استاد ..... است.

۴- درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

عبارت	درست ✓	نادرست ✗
* افزودن واژه‌ای به واژه‌ی دیگر را «گسترش واژه» می‌گویند.		
* دو کاج فقط مدت کوتاهی با هم دوست بودند.		
* برنامه‌نویس یعنی کسی که متن نمایشنامه را می‌نویسد.		
* شجاعت ترسیدن نیست بلکه دور شدن از سختی‌هاست.		

۵- گزینه صحیح را انتخاب کنید.

- ۱- کدام یک از ترکیب‌ها با بقیه متفاوت است؟
 الف) داستان‌نویس (ب) خوش‌نویس
 ج) برنامه‌نویس (د) نوشتنی
- ۲- کدام گزینه با «تضمین» هم‌خانواده نیست؟
 الف) ضمانت (ب) تضمین
 ج) ضامن (د) ضایع
- ۳- معنای کدام گزینه نادرست است؟
 الف) حصار: دیوار (ب) جامه: لباس
 ج) ملک: پادشاه (د) تصور: خیال
- ۴- کدام گزینه نسبت به بقیه، کمتر گسترش پیدا می‌کند؟
 الف) گرفته است (ب) ایران
 ج) پدر (د) موضوع

الف) پاسخ مناسب را با علامت (✓) مشخص کنید.

غلط

صحیح

۱- استاد امامی تلاش نکردن را آفت هنر می‌داند.

۲- خواجه نصیرالدین رصدخانه‌ای در شهر ری تأسیس کرد.

۳- کتاب‌خانه‌ای که توسط خواجه نصیر ایجاد شد چهارصد هزار جلد کتاب داشت.

۴- سعدی در مدارس نظامیه تحصیل کرده است.

ب) گزینه مناسب را انتخاب کنید.

۵- با افزودن انگیز به کدام کلمه، کلمه‌ی معنی‌دار جدیدی درست نمی‌شود؟

الف) خیال

ب) هیجان

ج) شگفت

د) شوق

۶- در کلمات روبرو چند کلمه‌ی غیرساده وجود دارد؟ تحصیل، اختار آمیز، سفت‌تر، سر بلند، گل‌دستا، خوش‌حال

الف) سه

ب) دو

ج) چهار

د) پنج

۷- کدام گزینه نادرست است؟

الف) شعر - اشعار

ب) طرح - طراحی

ج) فکر - افکار

د) مدرسه - مدارس

۸- رابطه‌ی کدام گروه از واژگان زیر با بقیه تفاوت دارد؟

الف) مفیدتر، مؤثرتر، اثر گذارتر

ب) مهیب، ترسناک، وحشتناک

ج) عظمت، بزرگی، شکوه

د) تحقیق، محقق، حقیقت

پ) جاهل، خال، با عبارت مناسب پر کنید.

۹- برای حفظ جامعه ..... (قلم، شمشیر) از همه کار سازتر است.

۱۰- خواجه نصیر هنگام ..... (چیره‌گی، چیرگی) مغول به تربت دانشمندان پرداخت.

۱۱- مدارس نظامیه توسط ..... (خواجه نظام‌الملک، خواجه نصیر) تأسیس شد.

- ۶- با انتخاب واژه‌های از میان کمانک جاهای خالی را پر کنید.
- (رهگذران - رهگزران) بی‌اختیار می‌ایستادند و آنها را تماشا می‌کردند.
  - ترس آن‌گاه ..... (نکوهیده - نکوحیده) است که از ترس حوادث، حرکت نکنیم.
  - (مثل - چون) باران می‌آمد، خیس شده بود.
  - مشغول تماشا و ..... (غرق - قرغ - غرق) تفکر در آن نوشته شدند.

۷- منظور شاعر از «فواره‌ی گنجشگ‌ها» چیست؟

- ۸- جاهای خالی را پر کنید.
- تا می‌آید، ..... از خانه‌ها باز ..... سر می‌کشند
  - باز می‌بجند میان ..... بوی ..... و بوی عود
  - در فضای باغ‌ها پر می‌شود ..... باز هم .....

۹- برای هر واژه یک مخالف بنویسید.

روز

آشنا

جدید

شجاع

۱۰- برای واژه‌های زیر یک هم‌خانواده بنویسید.

شریف

شجاع

عاقبت

قدرت

۱۱- غلط‌های املائی را تصحیح کنید.

«تعمّل و اندیشه - اتفاق و حادثه - مطمئن و آسوده‌خاطر - بزر محبت - حسار و محدوده - مهنت کشتی - ملانفت و مهربانی - فایت لطف - غوته خورد»

۱۲- جمله‌ای بنویسید که دو بار (چون) در آن به‌کار رفته باشد و معنی متفاوتی داشته باشد.

۱۳- متن ناتمام زیر را ادامه دهید و کامل کنید. با خود گفتم، من هم خدایی دارم .....

ب) قدرت بدنی - به - و - شجاعت - نیازمندیم - در - روزگار - این

۸. کلمه‌های هم‌خانواده را دسته‌بندی کنید.

حادثه خطر ترس حوادث ترسو خطرناک ترساک خطرات احداث

۳	۲	۱
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

۹. تعداد جمله‌های زیر را در کنار هر کدام بنویسید.

الف) اگر به چیزی آگاهی نداریم، بگوئیم نس دانیم. (.....)

ب) آن‌چه ناپسند و نگوئیده است، این است که انسان بی‌دلیل بترسد و یا از ترس قدرت تصمیم‌گیری را از دست بدهد. (.....)

ج) شجاعت ترسیدن نیست، بلکه آن است که انسان از مشکلات نهراسد. (.....)

۱۰. با متضاد کلمه‌های زیر جمله بسازید.

جمله	
.....	ترسو:
.....	سلامتی:

۷. هم معنی (مترادف) کلمه‌های زیر را بنویسید.

دانش بیندوزم (.....)   ببود من یافت (.....)
به ستوه آمده‌ام (.....)   نفر کردن (.....)

۸. متضاد (مخالف) کلمه‌های زیر را بنویسید.

(ببودی #.....)   (نخستین #.....)
(هستی #.....)   (نی دانست #.....)

۹. برای کلمه‌های زیر دو صفت مناسب پیدا کنید و بنویسید.

کودک (.....)   دیدگان (.....)

۱۰. کلمه‌های زیر را مرتب کنید و سپس یک جمله بسازید.

دشتکار از من او کوشش به ستوه آمده‌ام

۱۱. هر یک از عبارت‌های ستون «الف» را به عبارت مرتبط با آن در ستون «ب» وصل کنید. (یک مورد اضافی است.)

الف	ب
شعر چشمه و سنگ ○	سر آغاز دانایی ○
داستان وقتی بوعلی کودک بود ○	ابوعلی سینا ○
خوب دیدن و شنیدن ○	محمد تقی بهار ○
پزشک و دانشمند ایرانی ○	رضا حجت ○
	سعدی ○

۷. برای هر کلمه دو هم خانواده بنویسید.

زندگی (.....) خوردن (.....)

۸. با حروف به هم ریخته یک کلمه‌ی معنادار بنویسید.

الف) ل - ی - س - م - ن - ا : (ب) ز - ی - ن - ا - د - گ - ن :

ج) ش - ت - ه - و :

۹. املا‌ی درست هر کلمه را بنویسید.

همگان: هیرت زده: مسکین نادان: دیده‌گان:

۱۰. تعداد جمله‌های بیت زیر را بنویسید و هر جمله را مشخص کنید.

«مرو را می که پایت را بیندند / مکن کاری که حُباران بختند» جمله

۱۱. از بین کلمه‌های زیر دور واژه‌های جمع خط بکشید.

رها مولانا دیدگان ازدها ضایر روگردان همگان دانایان

۱۲. مفهوم ضرب‌المثل زیر را توضیح دهید.

راستی، راه نجات است.

۱۳. درباره‌ی یکی از دو موضوع زیر یک بند، متن زیبا بنویسید.

الف) همه چیز را همگان دانند و همگان هنوز از مادر زاده نشده‌اند.

ب) کسی که بسیار تلاشگر است و از فرصت‌های زندگی‌اش استفاده می‌کند.

ONLINE SCHOOL
